

Protocol gevaarlijke honden gemeente Zwolle

Bevoegdheid waarop dit protocol is gebaseerd

- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Zwolle, artikel 2:59
- Gemeentewet, artikel 172 en 175
- Wetboek van strafrecht, artikel 4.25
- Besluit houden van dieren, artikel 1.10

Inleiding

De aanpak van (potentieel) gevaarlijke honden dient zowel effectief als mens- en diervriendelijk te zijn. Bij de uitvoering van deze taak is het van belang dat er een balans wordt gezocht tussen zorg en veiligheid voor de omgeving en het belang van hond en houder van de hond. Hierbij wordt gehandeld met een vastgesteld protocol. Door te werken met een vastgesteld protocol is er transparantie over de aanpak en een waarborg van uniformiteit, rechtszekerheid en proportionaliteit. Bij de uitvoering wordt nauw samengewerkt met het team Surveillance honden van de politie.

Essentie van de aanpak is dat per situatie de ernst van de situatie wordt gewogen en dat maatregelen worden getroffen die nodig zijn om de veiligheid voor de omgeving te waarborgen en die tevens de eigenaar in de gelegenheid stellen om de hond te behouden. Alleen als er sprake is van een zeer ernstig bijtincident of als de opgelegde maatregelen niet worden nageleefd volgt een inbeslagname. Op basis van de voorgeschiedenis en een gedragstest wordt vervolgens per geval besloten wat er met de in beslag genomen hond moet gebeuren.

Startpunt is een melding

Het protocol spitst zich toe op honden die, blijkens meldingen, agressief gedrag hebben vertoond en/of hebben gebeten dan wel honden waarover in de omgeving de angst bestaat dat de hond agressief gedrag zal gaan vertonen. Het protocol treedt in werking zodra er een melding wordt ingediend. Burgers kunnen hun meldingen indienen bij de gemeente of bij de politie.

Meldingen zonder bijtincident

1. Melding van potentieel gevaarlijke honden

Er is sprake van een melding van een potentieel gevaarlijke hond, indien een melding binnenkomt over een hond, zonder dat er sprake is van een bijtincident maar waarbij de melder aangeeft dat de melder verontrust is over het gedrag van deze hond en het gedrag van de hond doet vermoeden dat deze hond potentieel gevaarlijk is.

Stap 1. Onderzoek door deskundigen

Bij één of meerdere meldingen waaruit blijkt dat mensen verontrust zijn over het gedrag van een hond wordt aan de hand van de meldingen beoordeeld of een onderzoek door gemeente nodig is (als aard van de melding of aantal meldingen over een en dezelfde hond hier aanleiding toe geven). Als wordt geoordeeld dat een onderzoek nodig is bestaat dit in ieder geval uit een bezoek aan de houder van de hond door een expert van de gemeente of van de politie. Als het bezoek aan de houder van de hond geen duidelijk beeld oplevert wordt eventueel ook een buurtonderzoek uitgevoerd. De expert maakt op basis de melding(en) de eigen waarnemingen ten aanzien van het gedrag van de hond in combinatie met de houding van de eigenaar ten aanzien van het gedrag van de hond (en het buurtonderzoek), een inschatting of de hond potentieel een gevaar oplevert.

Stap 2: Passende maatregel opleggen

Indien de inschatting is dat de hond potentieel gevaar oplevert kan deze hond worden aangemerkt als gevaarlijke hond als bedoeld in artikel 2.59 van de APV Zwolle, zonder oplegging van een kortaanlijnplicht en een muilkorfgebod. De eigenaar krijgt het advies om een cursus te volgen (zie hieronder bij "cursus volgen").

Melding(en) naar aanleiding van een bijtincident

Er is sprake van een melding van een bijtincident indien er een melding binnenkomt dat een hond een andere hond, een ander dier of een mens heeft gebeten. De eigenaar of houder van het dier dat is gebeten, of de persoon die is gebeten kan hiervan ook aangifte doen bij de politie. Een aangifte wordt in deze werkwijze ook aangemerkt als melding van een bijtincident.

Stap 1: onderzoek door deskundigen en weging

Bij een melding van een bijtincident, wordt een bezoek gebracht aan de houder van de hond die heeft gebeten, en aan het slachtoffer dan wel aan de houder van het dier dat is gebeten. Als deze bezoeken geen duidelijk beeld opleveren wordt zo nodig ook een buurtonderzoek ingesteld. Op basis van de tijdens het onderzoek vergaarde feiten vindt een weging plaats om de ernst van het bijtincident vast te stellen.

Bij weging van de ernst van bijtincidenten wordt onderscheid gemaakt tussen zeer ernstige bijtincidenten, ernstige bijtincidenten en bijtincidenten.

Van een zeer ernstige bijtincident is sprake als:

- een hond een persoon heeft gebeten en hierbij ernstige verwondingen heeft aangebracht,
- een hond een persoon heeft gebeten, een aanhoudend bijtpatroon heeft getoond en niet zonder ingrijpen van buitenaf tot lossen was te bewegen,
- een hond een ander dier (veelal een hond) heeft gebeten, een aanhoudend bijtpatroon heeft getoond en niet zonder ingrijpen van buitenaf tot lossen was te bewegen of waarbij de hond doelbewust gepoogd heeft het andere dier te doden (wat kan blijken uit het feit dat de aanval gericht op de onderkant van de hals en/of vasthouden en schudden of scheuren).

Van een ernstig bijtincident is sprake als:

- een hond een persoon heeft gebeten (ongeacht de ernst van de verwondingen),
- een hond ernstig letsel heeft toe gebracht aan een ander dier (veelal een hond),
- één en dezelfde hond al meerdere malen bij een bijtincident betrokken is geweest,
- een eigenaar van een hond die bij een bijtincident betrokken is geweest klaarblijkelijk niet bereid is maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen.

Van een bijtincident is sprake als:

- een hond een ander dier heeft gebeten, veelal een hond, maar er is geen sprake van ernstig letsel,
- een bijtincident gezien de context verklaarbaar is,
- een mens gewond is geraakt door ingrijpen tijdens een bijtincident tussen de twee honden of een hond en een ander dier.

Stap 2: Passende maatregelen en/of sancties opleggen

Maatregelen bij bijtincidenten

1. Indien een hond betrokken is geweest bij een bijtincident kan de hond worden aangewezen als gevaarlijke hond als bedoeld in artikel 2.59 van de APV Zwolle met oplegging van een aanlijnplicht en muilkorfgebod. Ingeval het bijtincident niet is aangemerkt als ernstig of zeer ernstig wordt eerst een voornemen om de hond aan te wijzen als gevaarlijk schriftelijk

kenbaar gemaakt en wordt de houder van de hond in de gelegenheid gesteld om een zienswijze hiertegen kenbaar te maken.

2. In het voornemen adviseren wij de houder van de hond dringend om een gedragsdeskundige in te schakelen en gericht cursus/therapie te volgen om het gedrag dat tot agressie leidt om te buigen, zodat het risico op herhaling kan worden verkleind (zie hieronder bij "cursus volgen").

3. Indien diezelfde hond opnieuw betrokken raakt bij een bijtincident, is sprake van herhaling en zal op basis van de wegingscriteria zoals hierboven beschreven, bij de nieuwe weging sprake zijn van een ernstig bijtincident.

Maatregelen bij ernstige bijtincidenten

1. Indien een hond betrokken is geweest bij een bijtincident dat op grond van de weging is aangemerkt als een ernstig bijtincident zal de hond worden aangewezen als gevaarlijke hond als bedoeld in artikel 2.59 van de APV Zwolle met oplegging van een aanlijnplicht en muilkorfgebod. In het geval van een ernstig bijtincident wordt het voornemen hiertoe direct mondeling kenbaar gemaakt en wordt de houder van de hond in de gelegenheid gesteld om eveneens mondeling een zienswijze hiertegen kenbaar te maken. Nadat de houder van de hond een zienswijze kenbaar heeft kunnen maken wordt het besluit zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken op schrift gesteld, tenzij in de zienswijze punten zijn aangevoerd die aanleiding geven om hiervan af te zien.

2. In het besluit wordt de houder van de hond (nogmaals) dringend geadviseerd om een gedragsdeskundige in te schakelen en gericht cursus/therapie te volgen om het gedrag dat tot agressie leidt om te buigen, zodat het risico op herhaling kan worden verkleind (zie hieronder bij "cursus volgen").

3. De houder van de hond kan een verzoek tot intrekking van het besluit tot aanwijzing als gevaarlijke hond indienen. Dit verzoek wordt alleen in overweging genomen als de houder van de hond een gedragstherapeut heeft ingeschakeld en naar oordeel van deze therapeut met succes een cursus/gedragstherapie heeft gevolgd en de rapporten van de gedragstherapeut zijn bijgevoegd.

Op basis van de ingediende rapportages in relatie tot de voorgeschiedenis beoordelen wij of wij dit verzoek inwilligen. Dit oordeel wordt schriftelijk kenbaar gemaakt. Zolang er geen verzoek hiertoe is ingediend of het verzoek en er geen besluit is genomen tot het intrekken van een aanlijnplicht en muilkorfgebod blijft de aanlijnplicht en het muilkorfgebod van toepassing.

4. Indien diezelfde hond opnieuw betrokken raakt bij een bijtincident of indien door medewerkers van de gemeente Zwolle of van de politie wordt geconstateerd dat een nog geldende aanlijnplicht en muilkorfgebod niet worden nageleefd, wordt de hond zo spoedig mogelijk in beslag genomen. Het besluit hiertoe wordt achteraf zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken, op schrift gesteld.

Maatregelen bij zeer ernstige bijtincidenten

1. De houder van een hond die een zeer ernstig bijtincident heeft begaan wordt direct gevraagd of hij/zij bereid is om vrijwillig afstand te doen van de hond en hiertoe een afstandsverklaring te ondertekenen. De hond wordt dan eigendom van de gemeente. De hond wordt dan op kosten van de gemeente vervoerd, gehuisvest en aan een risico-assessmenttest onderworpen bij een gedragsdeskundige die is aangesloten bij een overkoepelende organisatie.

Afhankelijk van de uitkomst van de test zal de hond ofwel elders worden geplaatst ofwel worden gedood. Dit zijn dan geen besluiten meer in de zin van de Awb wat betekent dat er geen bezwaar en beroep meer tegen mogelijk is.

2. Indien de houder van de hond niet bereid is om vrijwillig afstand te doen van de hond, wordt door medewerkers van de gemeente of de politie beoordeeld of er sprake is van een hoog risico op herhaling en of grote maatschappelijke onrust. Als

dat geval is, wordt de hond direct onvrijwillig in beslag genomen. Indien het risico op herhaling en/of het de maatschappelijke onrust niet hoog wordt ingeschat, wordt (net als bij ernstige bijtincidenten) mondeling het voornemen om de hond aan te wijzen als gevaarlijk en het opleggen van een aanlijnplicht en muilkorfgebod, kenbaar gemaakt en wordt de houder van de hond in de gelegenheid gesteld om eveneens mondeling een zienswijze hiertegen kenbaar te maken. Nadat de houder van de hond een zienswijze kenbaar heeft kunnen maken wordt het besluit zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken op schrift gesteld, tenzij in de zienswijze punten zijn aangevoerd die aanleiding geven om hiervan af te zien.

3. De houder van de hond kan een verzoek tot intrekking van het besluit tot aanwijzing als gevaarlijke hond indienen. Dit verzoek wordt alleen in overweging genomen als de houder van de hond een gedragstherapeut heeft ingeschakeld en naar oordeel van deze therapeut met succes een cursus/gedragstherapie heeft gevolgd en de rapporten van de gedragstherapeut zijn bijgevoegd.

Op basis van de ingediende rapportages in relatie tot de voorgeschiedenis beoordelen wij of wij dit verzoek inwilligen. Dit oordeel wordt schriftelijk kenbaar gemaakt. Zolang er geen verzoek hiertoe is ingediend of het verzoek en er geen besluit is genomen tot het intrekken van een aanlijnplicht en muilkorfgebod blijft de aanlijnplicht en het muilkorfgebod van toepassing.

4. Indien diezelfde hond opnieuw betrokken raakt bij een bijtincident of indien door medewerkers van de gemeente Zwolle of de politie wordt geconstateerd dat een nog geldende aanlijnplicht en muilkorfgebod niet wordt nageleefd, wordt de hond zo spoedig mogelijk in beslag genomen. Het besluit hiertoe wordt achteraf zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken, op schrift gesteld.

Vervolgstappen na inbeslagname

1. Indien een hond onvrijwillig in beslag is genomen wordt de hond, op kosten van de houder van de hond, vervoerd, gehuisvest, medisch gecontroleerd en aan een risico-assessmenttest onderworpen bij een gedragsdeskundige die is aangesloten bij een overkoepelende organisatie.

2. De test zal moeten uitwijzen of er sprake is van niet te corrigeren gedragskenmerken bij de hond. Indien dit het geval is volgt een besluit tot euthanasie. Dit besluit wordt op schrift gesteld.

3. Indien uit de test blijkt dat het gedrag van de hond wel te corrigeren valt wordt beoordeeld of de hond bij de houder kan worden teruggeplaatst. Dit gebeurt niet als het risico op recidive bij terugplaatsing bij de houder hoog wordt ingeschat. In dat geval zal worden besloten tot herplaatsing bij een door de gemeente betrouwbaar geachte nieuwe houder. Een besluit tot terugplaatsing of herplaatsing wordt op schrift gesteld.

Cursus laten volgen

In Zwolle wordt in alle gevallen waarbij een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd of een voornemen hiertoe is kenbaar gemaakt, dringend aanbevolen om in overleg te gaan met een gedragstherapeut en cursus te volgen die door de gedragstherapeut wordt aanbevolen. Indien eenmaal een aanlijn en muilkorfgebod van kracht is, kan de eigenaar een verzoek tot intrekking van het besluit indienen. Dit wordt alleen in overweging genomen als de eigenaar kan aantonen dat er met goed gevolg een cursus is afgerond. Verder kan een cursus verplicht worden gesteld als een hond na in beslagname onder voorwaarden wordt teruggeplaatst bij de eigenaar. Landelijk wordt gewerkt aan een beleid om preventief een cursus verplicht te stellen voor de houders van een aantal specifiek genoemde rassen en kruisingen daarvan. Deze ontwikkelingen volgen wij op de voet en sluiten daar zo mogelijk bij aan.

Relatie met strafrecht

Bij zeer ernstige bijtincidenten dan wel bij bijtrecidive nadat een hond is aangewezen als gevaarlijk, of een voornemen hiertoe is kenbaar gemaakt, informeren wij het Openbaar Ministerie, zodat het Openbaar Ministerie kan overwegen of het instellen van strafvervolgning tegen de houder van de hond, terzake van mishandeling, vernieling, geen voldoende zorg dragen voor onschadelijk houden van een gevaarlijk dier, of overtreding van de APV aan de orde is. Het strafrecht is in dat

geval aanvullend op het bestuursrecht. Verder kan de politie bij zeer ernstige incidenten ook zelf direct optreden op basis van het strafrecht.

Inwerkingtreding

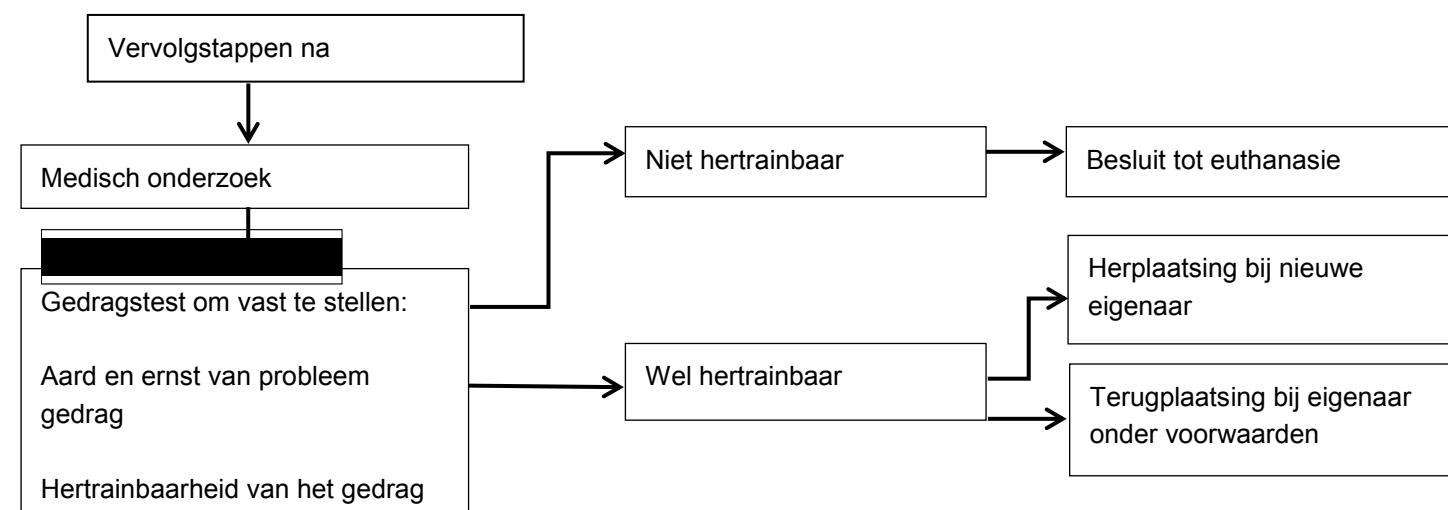
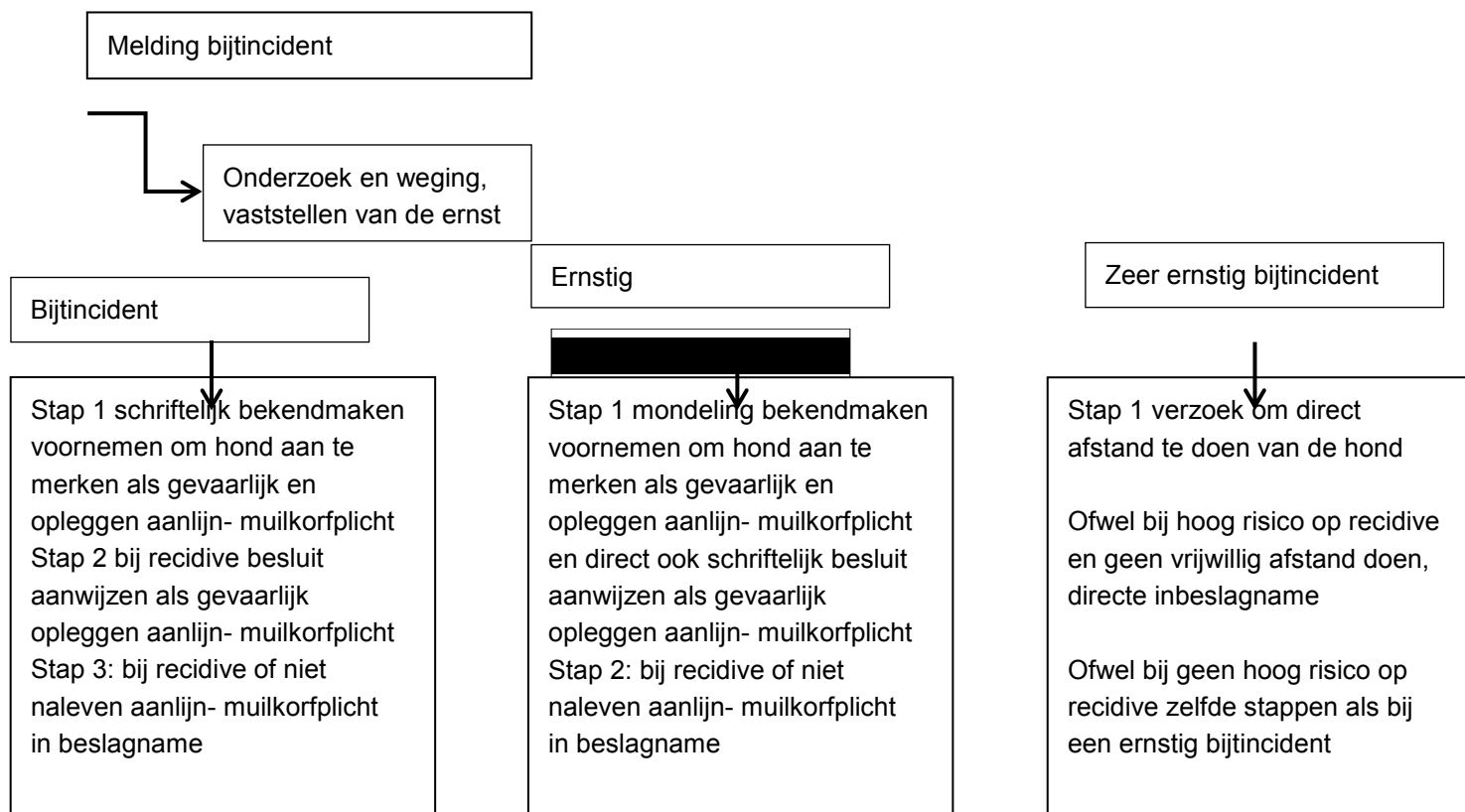
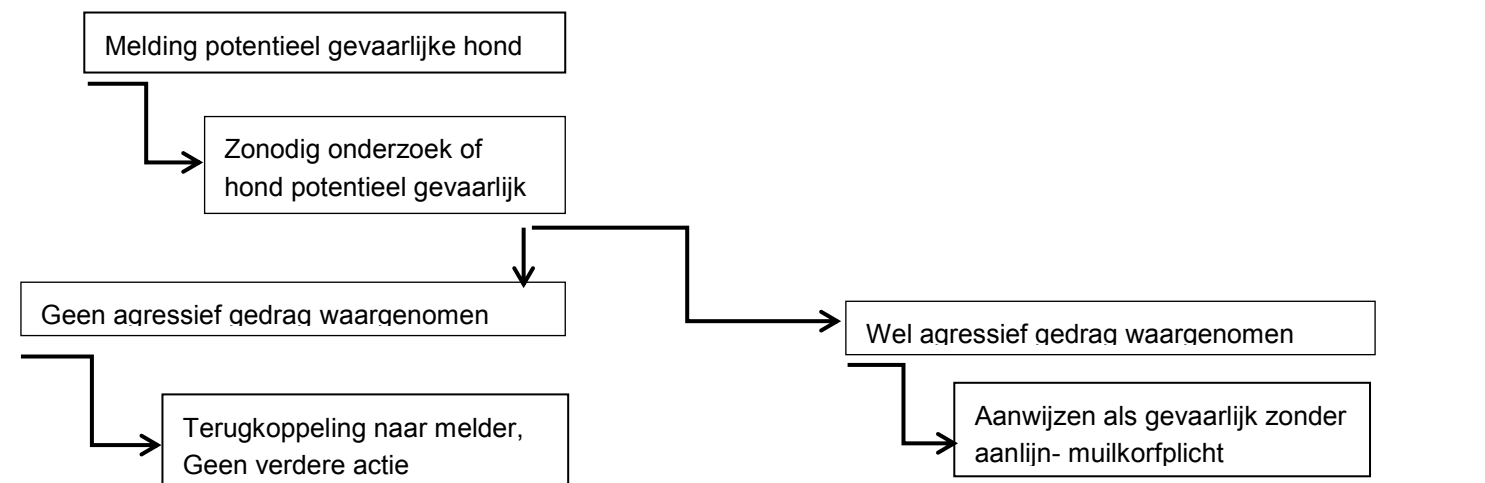
Dit protocol gevaarlijke honden gemeente Zwolle honden treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.

Zwolle, datum

Burgemeester van Zwolle

Bijlage 1: Stappenschema

Bijlage 2 Wetten en regelingen

WETBOEK VAN STRAFRECHT

Artikel 425 Wetboek van Strafrecht

Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft:

1°. hij die een dier op een mens aanhitst of een onder zijn hoede staand dier, wanneer het een mens aanvalt, niet terughoudt;

2°. hij die geen voldoende zorg draagt voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier.

WET DIEREN

Artikel 2.10. Doden van dieren

1. Het is verboden om dieren behorend tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen diersoorten of diercategorieën te doden, behoudens in gevallen waarin een dier wordt gedood voor de bedrijfsmatige productie van dierlijke producten of in bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor de uitvoering van bindende onderdelen van EU-rechtshandelingen over het doden, het bedwelmen, het fixeren, het onderbrengen en het verplaatsen van dieren.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor het onderwerp, bedoeld in het tweede lid, regels worden gesteld voor bij deze maatregel aan te wijzen diersoorten of diercategorieën die betrekking hebben op onder meer:

- a. een verbod op het doden van bepaalde dieren;
- b. de wijze waarop dieren worden gedood;
- c. situaties waarin het is toegestaan dieren te doden;
- d. voorwaarden waaronder het is toegestaan dieren te doden;
- e. de personen die dieren doden, of die daarbij betrokken zijn;
- f. de plaats waar dieren worden gedood;
- g. het vervoeren, het aanvoeren en het afvoeren van dieren naar de plaats waar wordt gedood;
- h. het verplaatsen van dieren in de ruimten waar dieren worden gedood;
- i. het onderbrengen van dieren in de ruimten waar dieren worden gedood;
- j. het fixeren van dieren;

- k. het bedwelmen van dieren;
- l. de inrichting, uitvoering en vormgeving van ruimten waar dieren worden gedood, waaronder de aanwezige voorzieningen;
- m. de gegevens over de te doden dieren die voorafgaand aan het doden worden overgelegd;
- n. de gezondheidsstatus van de te doden dieren;
- o. de onderzoeken aan en met betrekking tot de dieren;
- p. de keuring van dieren;
- q. de personen die dieren keuren, of die daarbij betrokken zijn;
- r. hygiëne, het voorkomen van de verspreiding van dierziekten, zoönosen en ziekteverschijnselen, en het weren van ziekteverwekkers, en
- s. de instrumenten, installaties en verdere voorzieningen voor het fixeren, bedwelmen of doden van dieren.

4 Het is toegestaan om dieren zonder voorafgaande bedwelming te doden volgens de israëlitische of de islamitische ritus. Bij algemene maatregel van bestuur worden in het belang van de bescherming van de dieren nadere regels gesteld over het doden volgens de israëlitische of de islamitische ritus.

5 De regels, bedoeld in het vierde lid, kunnen betrekking hebben op onder meer:

- a. de wijze waarop dieren worden gedood;
- b. de personen die het doden van dieren uitvoeren;
- c. de inrichting, uitvoering en vormgeving van ruimten waar dieren worden gedood, waaronder de aanwezige voorzieningen, en
- d. de aanwezigheid van een op grond van artikel 8.1 aangewezen ambtenaar, tevens zijnde een dierenarts, en de door die ambtenaar te geven aanwijzingen.

Artikel 5.13 Bevoegdheden burgemeester

1. De burgemeester van de gemeente waar zich een dier bevindt dat in strijd met het bepaalde krachtens artikel 2.6, tweede lid, onderdeel a, onder 2°, is gefokt, of dat in strijd met het bepaalde bij en krachtens artikel 2.2, zesde lid, eerste volzin, wordt gehouden, kan besluiten dat dit dier:

- a. naar een door hem aangewezen plaats wordt vervoerd, en
- b. aldaar wordt gedood.

2. De burgemeester voert de handeling, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, niet uit indien de houder binnen zes weken nadat het besluit, bedoeld in het eerste lid, aan hem is bekendgemaakt, een verzoek als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht heeft ingediend en op dat verzoek niet afwijzend is beslist.

BESLUIT HOUDERS VAN DIEREN

Artikel 1.10. Gevallen waarin dieren mogen worden gedood

Als gevallen als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, van de wet worden aangewezen gevallen waarin:

- a. een dier wordt gedood ter beëindiging of voorkoming van onmiddellijk gevaar voor mens of dier;
- b. een dierenarts heeft vastgesteld dat doden in het belang van het dier is;
- c. dat doden bij of krachtens enig wettelijk voorschrift of ingevolge een EU-verordening is voorgeschreven;
- d. een dier wordt gedood ter beëindiging van ondraaglijk lijden van het dier;
- e. een dier wordt gedood vanwege niet te corrigeren gevaarlijke gedragskenmerken.

ALGEMEEN PLAATSELIJKE VERORDENING

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
 - b. binnen de bebouwde kom op de weg indien de hond niet is aangelijnd;
 - c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats indien de hond niet is aangelijnd; of
 - d. op de weg indien die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond:
 - a. die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden; of
 - b. die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Indien de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngedod of een aanlijn- en muilkorfgedod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. Een aanlijngedod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. Een muilkorfgedod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond voorzien te houden van een muilkorf die:

- a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
 - b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
 - c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de bevoegde minister op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

GEMEENTEWET

Artikel 172

3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.